

Reportatge Text: **Virgínia Mascaró**

Gustavo VEGG

Filòsof, filòleg, professor i poeta. Totes aquestes facetes impregnen l'obra de Gustavo Vega, un creador que necessita expressar-se de manera concisa i alliberadora. La poesia visual l'hi ha permès assolir-ho els últims 30 anys

La poesia pot atrapar amb una força inusitada i trencar en uns segons el vell tòpic que és un gènere adreçat només a minories. L'obra de Gustavo Vega (Villaverde de los Cestos, 1948) n'és una mostra, amb els seus cal·ligrames, acróstics, poemes lletristes i els que denomina *haikus visuals*, poemes grafolàstics, *minimomaximalistes* i, fins i tot, comestibles.

Aquest creador lleonès del Bierzo, a qui han dedicat el carrer on va néixer, està establert a Barcelona des de fa més de trenta anys, ciutat on ha desenvolupat el conjunt més important de seva obra. Vega mira de "parlar d'allò que no es pot parlar", la poesia, amb la seva metafòrica poètica visual que, alhora, és "inexplicable i vivencial".

Té poques obres venudes, exceptuant gravats, serigrafies i d'altres múltiples, pel fet de no voler disgregar l'obra. "Vull que el conjunt de la meua obra es pugui veure com una unitat", afirma amb la seguretat de qui sap que el seu desig serà una realitat.

El millor del seu prolífic treball, no prou conegut pel gran públic, es pot descobrir ara al seu llibre-catàleg *Poéticas Visuales*, editat per l'Institut Leonès de Cultura de la Diputació de Lleó amb motiu de l'exposició retrospectiva dels seus últims 30 anys que es va poder veure en fados a la ciutat de Lleó. Aquesta primavera, després de fer-ho el març passat a València, es presentarà a Barcelona, on ja es troba a moltes llibreries.

Orígens rupestres

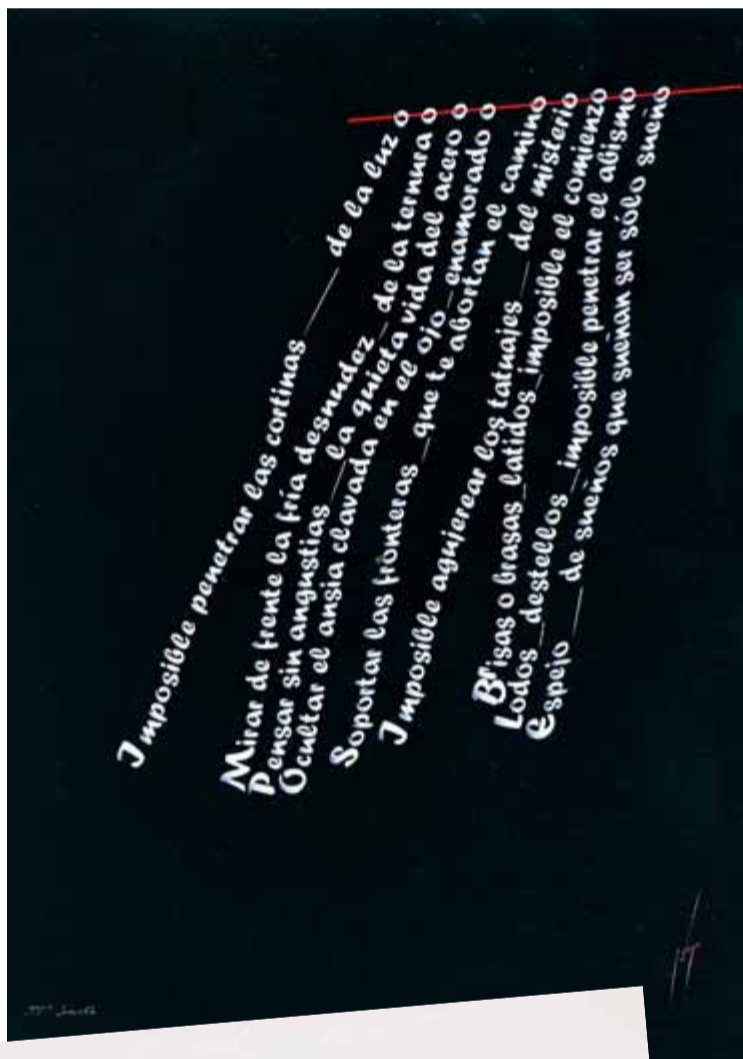
"La poesia visual no és un invent actual", afirma. Va començar amb les pintures rupestres i, fins i tot abans, quan l'home primitiu va manifestar el seu jo profund amb gestos visuals i grafismes. Va continuar amb el Disc de Festos, a Creta, i a Alexandria, on trobem els primers cal·ligrames, poemes figurats o *carmina figurata*, que passaren després a

Roma i a l'Edat Mitjana, per recórrer transformats el Renaixement, el Barroc i el Segle de les Llums. A primers del segle XIX, la poesia visual quasi es perd fins que la textual redescobreix el valor de l'espai amb Mallarmé. Posteriorment, "amb Apollinaire, els futuristes defensant la paraula escrita en llibertat i Magritte experimentant el poder poètic dels jocs d'imatges, comença la història moderna de l'expressió poètico-visual", recorda Vega, expert en el tema. Autor de la tesi doctoral *Poéticas de creación visual en España 1970-1995*, reunida en tres voluminosos volums que preveu transformar en llibres.

"Vaig començar a fer poesia visual als anys 70 a Barcelona motivat per la necessitat de trencar el límits tradicionals de l'expressió poètica, de crear poesia amb tots els mitjans. Això em va permetre fer una poètica que fos textual i visual al mateix temps", explica. Als 70 la poesia visual era en general més experimental i compromesa amb la societat que la d'ara; realitzada amb una tecnologia més rudimentària, a vegades es treballava amb lletres transferides (Letraset). L'interès més general per la poesia visual no va arribar fins als 90 coincidint amb la irrupció de les noves tecnologies i després de la divulgació de l'exposició de Brossa als 80 a la Fundació Miró i, posteriorment, al Reina Sofía de Madrid.

Plàstica i textual

Els anys l'han dut a fer una poesia molt més pictòrica i a experimentar més amb la plàstica i els colors intensos, on transfereix lletres creades amb l'ordinador. "La poesia electrònica m'interessa molt i també les possibilitats que ofereix Internet, i la videopoesia", diu. Gustavo Vega té clar que d'una manera o d'una altra, tota la seva obra no deixa de ser "un intent d'ordenament del caos de l'existència, de les vivències i de les idees". Una visió molt gegna del món: la certesa de la procedència caòtica del cosmos.*

Dalt a l'esquerra, el cal·ligrama *Imposible* (2007), sota, l'ideogràfic *Caligrafía del caos* (2005). Damunt d'aquestes ratlles, els grafolàstics *El tiempo dentro del tiempo* (1984) i *Los Claros del Bosque. Homenaje a María Zambrano* (1980)